

GEMEENTE BUDEL

capucijnerplein 1
6021 CA Budel
postbus 2090
6020 AB Budel
tel. 04958 16 33

fax 04958 4675

Aan:

Noordbrabantse Commissie voor
Wapen- en Vlaggenkunde
Purmerstraat 14
5628 HE Eindhoven

16 maart 1989

Uw brief van: IIHvD

8202

ons kenmerk : Gemeentevlag

onderwerp : en -wapen.

3 augustus 1989

Budel

Geachte Commissie,

Met belangstelling namen wij kennis van Uw boven-
aangehaald schrijven, waarin U o.a. pleit voor aan-
passing van het Budelse gemeentewapen en de Budelse
gemeentevlag.

Alvorens hiertoe te besluiten, mede gezien de fi-
nanciële consequenties, verzoeken wij U ons van ad-
vies te dienen over de te volgen procedure en Uw
voorstellen nader toe te lichten.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BUDEL,
de secretaris, de burgemeester

J.G.H. Canjels

J.W. Stevens

loco

→ overige stukken naar
mag. Cranendonck

bijlagen

O.

T.

aug3/LvG_10

Rabo-bank, Budel: 10.95.00.040

N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten: 28.50.01.531

Giro: 1069540

goed van het kapittel is geweest. Deken en kanunniken beloven het kapittel in dit recht te zullen handhaven.⁷ Hoe deze akte te rijmen met de akte van 13 mei 1307, waarin Willem, heer van Cranendonk, en zijn vrouw aan *hun* lieden van Budel de gemene weiden onder Budel verkopen en waarin zij spreken van „*scultetus noster*”⁸.

Wij weten, dat de Van Hornes (-Cranendonk) zeker sedert 1245 in relatie met Budel worden genoemd, nl. als voogden van Budel voor het kapittel van St. Maria te Aken⁹. Is hier sprake van usurpatie van (heerlijke) rechten door de Van Cranendonks, zoals dit in de tweede helft van de 13e eeuw in Woensel het geval is geweest¹⁰?

Uit de akte van 26 september 1307 kan in ieder geval blijken, dat de *schepenbank van Budel* vóór 1307 geen zegel met het wapen van de Van Cranendonks heeft gehad en tevens, dat er een mogelijk zegel heeft bestaan, waarop alleen de Rijksadelaar voorkomt (relatie Budel en Rijksstad Aken, dan wel een aanwijzing voor het oude koningsgoed = Rijksgoed?). Het oudste „Cranendonkse” schepenbankszegel van Budel zal derhalve tussen ca. 1316 en 1346 zijn gemaakt.

Beschrijving van de zegels

1. Zegel 1693 — 1716:
drie horens (2,1), zonder opsmuk, de mondstukken heraldisch rechts; schildhouder een adelaar.
Randschrift: SIGILLVM*BVEDELENSE.
Bron: " Huisarchief, Helmond, 1693; Register van Attestatiën Budel 1715—1718, jaar 1716.
Zie afb. 3.
2. Zegel 1596 — 1629:
drie horens (2,1), zonder opsmuk, de mondstukken heraldisch rechts; schildhouder een adelaar.
Randschrift: + .S.: SIGNORVM. VILLA.DE.BVEL.
Bron: G.A. Budel, nr. 16 (1593); R.A. 's-Hertogenbosch Archief Kwartier Peelland, nr. 152.
Reeds gepubliceerd in: Tijdschrift voor Geschiedenis, Taal- en Letterkunde 1883/1884, k. 9 en 10, sub 2.
Zie afb. 2.
3. Zegel 1346 - 1401: drie horens (2,1), waarschijnlijk voorzien van banden, de mondstukken heraldisch links; schildhouder een adelaar.
Randschrift: * S.SCABINORVM. VILL ...
Bron: R.A. 's-Hertogenbosch, Collectie Aanwinsten 1892, nr. 40b (1346) en 1926, nr. 6 (1401).
Zie afb. 1.

NOTEN

1. G. J. W. Steijns, Inventaris van het archief van het Jezuïtencollege (1609-1629) te 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch 1976, Bijlage V.

2. Thans in R.A. 's-Hertogenbosch, Collectie Aanwinsten 1892, nummer 40b.

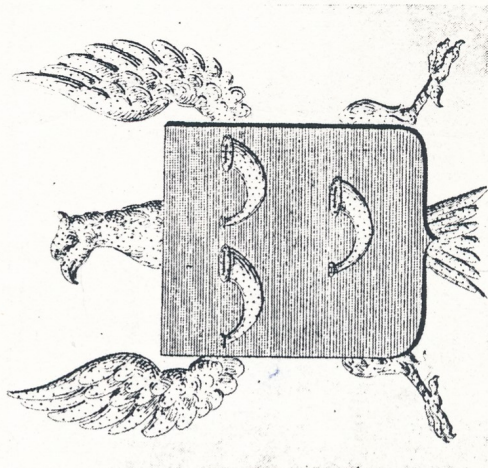
Afb. 1. Zegel 1346 - 1401

Afb. 2. Zegel 1596 - 1629

Afb. 3. Zegel 1693 - 1716

Afb. 4. huidig wapen

GEMEENTE

Aan:

Capucijnerplein 1
6021 CA Budel

Uw brief van :

Uw kenmerk :

Ons kenmerk:

Onderwerp :

*Uw brief van
de gevraagde gegevens.
Meerdere gegevens
voorhanden.*

Succes.

ET WAPEN VAN BUDEL

VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGHE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de magt
aan denzelven verleend, bij besluit van den 20^{den} Februarij 1816, bevestigt bij dezen
de gemeente van *Budel*.

ingevolge het door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen:

*zynde van leeuw, beladen met drie
heren van goud, staende tops en een;*

*het schild van agterten omghebonden
door een orond van goud.*

Gedaan in 'S GRAVENHAGE, den 10^{den} July 1817.

„ *Van L. J. van Nijdracht* Prins
TEE ORDONNANTIE VAN DEN HOOGEN RAAD.

„ *de Wicher van Zon* Secretaris.

VOOR INSLUIDEND AFSCHRIFT:
'S GRAVENHAGE, 6 September 1815.
De Secretaris van de Hoge Raad van Adel.

*M. H. de P. van
H. H. de P. van*